

LEDNICKÝ ZPRAVODAJ

Měsíčník Obecního úřadu v Lednici • číslo 10 • Říjen 2020

Slovo starosty

Milí občané Lednice a Nejdku,

nové „slovo starosty“ asi nelze zahájit jinak než konstatováním, že

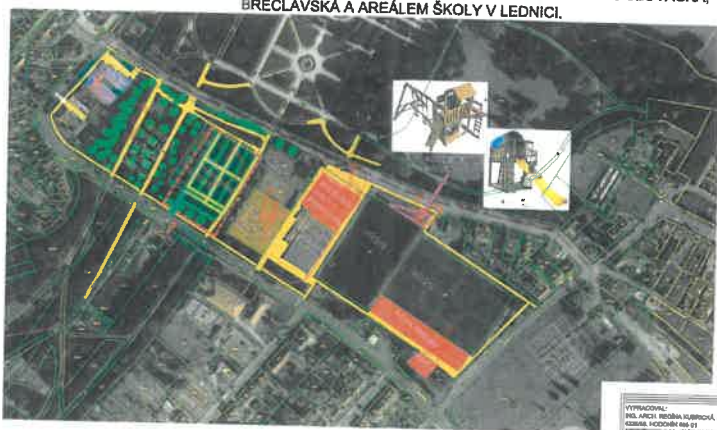
v naší zemi platí opět nouzový stav v důsledku pokračující epidemie koronaviru. Postupně během měsíce října přibývala další a další opatření, která mají na náš život pochopitelně výrazný dopad. Jsme také v poněkud jiné situaci než na jaře, kdy sluníčko a rostoucí teploty dávaly přece jenom větší pocit naděje, že všechna opatření brzy skončí a šíření epidemie ustane. Dnes je naopak před námi období, kdy se nejrůznější respirační nemoci objevují nejčastěji a je tedy logické, že čelit další vlně epidemie bude náročnější. Probírat nyní všechny důvody, proč jsme se v této situaci nebo dokonce volat po odstoupení vlády, je naprosto nezodpovědné. Vinit někoho, že nám za včas nenařídil nosit roušky je nejen dětinské, ale vlastně i hloupé. Můžeme mít na situaci kolem této světové pandemie různé názory. Stejně tak na nejrůznější opatření a zákazy. Ostatně žijeme ve společnosti, kterou rádi označujeme jako demokratickou. Jeden fakt však nemůžeme opomíjet. Tím je hrozící

naplnění kapacit našich nemocnic. Co může následovat sice slyšíme ze všech stran, ale těžko si umíme v našich podmínkách představit. Je to situace, kdy začnou umírat lidé proto, že pro ně nebylo místo v nemocnici. Tedy jinými slovy, že by při standardní situaci vůbec nemuseli zemřít. Tomu, jak se zdá, lze zabránit již jenom tím, že všichni uděláme maximum proto, abychom zabránili přenosu nákazy. Ta dočasná omezení v našem životě, kdy na minimum omezíme vzájemné kontakty, jistě stojí zato.

Jednání zastupitelstva obce č.4 se uskutečnilo 8. října. Vzhledem k tomu, že při splnění všech podmínek pro konání akce v uzavřených prostorech nebylo možné uskutečnit jednání ani v kinosále, svolal jsem jednání v náhradním termínu do velkého sálu multifunkčního centra. Zastupitelé vzali na vědomí zprávy o plnění úkolů a o činnosti rady. Mimo jiné jsem informoval, že jsem zajistil seminář pro občany k novým dotacím k deštovce a fotovoltaice za účasti tří přednášejících a dvou občanů. Následovala rozpočtová opatření č. 10 a 11, které prošly schválením v radě a znamenaly zapojení dotací na provoz historických vlaků, informačního centra a veřejně prospěšné prá-

ce. Vítaným příspěvkem je rovněž kompenzační příspěvek kryjící část ztrát obcí z daňových výnosů. Naše obec z tohoto zdroje obdržela částku 2,8 mil. Kč. Opatření č.12 schvalovalo zastupitelstvo a obsahovalo položku, kterou jsme navýšili rozpočet par. 3111 – MŠ o přidělenou dotaci 20 mil. Kč a částku 1 mil 166 tis Kč, kterou jsme čerpali z rezerv na splátku platby za lázně. Následovalo 5 usnesení týkajících se majetku obce. Z pohledu dalších plánovaných záměrů byla důležitá především směna pozemků v lokalitě nového sídliště s doplatkem obce ve výši 28 tis. Kč, která umožní majiteli realizaci posledního stavebního místa v lokalitě a nám doplnění potřebné infrastruktury. Zastupitelé se v tomto bodě také zabývali informací o šetření odboru kontroly Ministerstva vnitra ve věci stížnosti Lednického vinařství – Ing. Čapky, který namítal nezákonnost postupu obce ve věci ukončení nájmu pozemku v době jarního nouzového stavu. Pan Čapka v roce 2019 odmítl navýšení nájmu a následně si stěžoval na postup obce. MV nejprve na základě informací, které od obce obdrželo, konstatovalo, že k porušení zákona ze strany obce nedošlo a následně po intervenci stěžovatele své rozhodnutí zrušilo. Důvody k tomuto kroku nemohu posoudit, protože jsme argumentaci stěžovatele neobdrželi, nicméně platí, že ministerstvo se vyjádřilo v tom smyslu, že se danou věcí nebude dále zabývat. Protože pan Čapka již třikrát na jednání zastupitelstva napadl vedení obce a z chování opozice je zřejmé, že se rovněž z této kauzy snaží vytěžit svůj „politický kapitál“, rozhodl jsem se napsat své vyjádření k této věci i já. Nájemní smlouvu na plochu o výměře 256 m² pro tzv. Vinařskou vesničku s ročním pronájmem ve výši 12 tis. Kč jsme uzavřeli v roce 2002. Obec dlouhodobě podporovala v lokalitě kolem parkoviště prodej místních produktů. Tomu odpovídaly i nižší ceny za prodejní místa pro kolem umístěné prodejní stánky. Postupně však došlo k tomu, že počet prodejních míst byl redukován a zbylá místa jsou předmětem každoroční soutěže o vyšší nabídku. Cena pronájmu za stánek s nesrovnatelně menší plochou se tak nyní pohybuje běžně mezi 20 a 30 tisíci. Cena nájmu za pozemky pod Vinařskou vesničku se po celou dobu nezměnila. Rada obce si nechala v roce 2019 vyhotovit seznam pronajímaných pozemků s porovnáním ceny za m² a následně rozhodla o navýšení ceny za pronájem. Částka 60 tis. Kč ročního pronájmu byla zvolena velmi >>> pokračování na další straně

ARCHITEKTONICKO - URBANISTICKÁ STUDIE ÚZEMÍ MEZI SPOJKOU ULIC SLOVÁCKÁ, BŘECLAVSKÁ A AREÁLEM ŠKOLY V LEDNICI.

1. VARIANTA - SITUACE NÁVRH.

VYPRACOVANÍ: POLARIS REGIONÁLNÍ ÚPRAVA, PRAHA OSADA KOCHEVSKÝ 611 TEL: +420 226 111 111		
PROJEKT: OBEC LEDNICE, Záměrná územní PL Listopad 2014		
ARCHITEKTONICKO - URBANISTICKÁ STUDIE ÚZEMÍ MEZI SPOJKOU ULIC SLOVÁCKÁ, BŘECLAVSKÁ A AREÁLEM ŠKOLY V LEDNICI.		
1. VARIANTA - SITUACE NÁVRH	STADIUM STAVBA	Č. ZÁKAZY 06
FORMÁT A4	ŠKALA 1:2000	Č. VÝROBKU 06

OMEZENÍ PROVOZU Obecního úřadu Lednice

Na základě usnesení vlády ČR se omezuje provoz Obecního úřadu Lednice od 12.10.2020

ÚŘEDNÍ HODINY - Pondělí 8:00 - 13:00 hod. / Středa 12:00 - 17:00 hod.

uvážlivě a na základě porovnání cen okolních pronájmů a případného zisku z parkovného. Sdělení o zvýšení ročního nájmu obdržel pan Čapka 28. listopadu a na následnou žádost o snížení rada 3. února reagovala negativně. Pan Čapka sdělil, že se zvýšením nájmu nesouhlasí a dál za stejných podmínek provozuje vesničku, takže nyní dostal již výpověď s 6. měsíční výpovědní lhůtou. Nájemce má samozřejmě svá práva, která je na místě respektovat, napadání a pomlouvání vedení obce však v tomto případě není vůbec na místě.

V 6. bodě programu jsem přednesl informaci ke stavu pořizování nového územního plánu. Obec v dané věci podala další kasační stížnost, nicméně v současnosti prověřujeme se všemi zúčastněnými subjekty možnosti dalšího postupu a k této záležitosti chystám kompletní rozbor, který uveřejním v některém z příštích zpravodajů. Následující bod byl pak věnován úpravám vzhledu nové mateřské školy. Byla promítnuta nová vizualizace a všech 12 přítomných zastupitelů tyto úpravy podpořilo. Dále zastupitelé a přítomná veřejnost vyslechli informaci o přidělení dotace na stavbu nové hasičské zbrojnice, která figuruje v dlouhodobých cílech obce. V této souvislosti bylo jednotně podpořeno i usnesení k pořízení potřebných pozemků.

Závěrečným materiálem připraveným na jednání zastupitelstva byla studie řešení prostoru mezi ulicemi Břeclavská a Slovácká, tedy území mezi spojkou obou ulic a ZŠ 1. st. (viz. foto na titulní straně). V této souvislosti jsem postupně představil 7 dílčích záměrů pro danou lokalitu, které lze sice řešit postupně, nicméně se vzájemně podstatnou měrou podmiňují. Jedná se

o tyto záměry: 1. úpravy prostoru kolem budovy ZŠ, 2. revitalizace prostoru parku v navazující zeleni (okolí sochy), 3. travnaté parkoviště, 4. rekonstrukce víceúčelového sportoviště, 5. šterková plocha u sportovní haly, 6. dětské hřiště za umělkou, 7. nové zázemí Moravanu. Po nadmíru dlouhé diskusi, kdy bylo zřejmé, že přítomná opozice s dalším rozpracováním zmíněných záměrů nesouhlasí, proběhlo hlasování s výsledkem 9 pro, 2 proti a 1 se zdržel.

Milí občané, ve svém proslovu na konci jednání zastupitelstva jsem se vyjádřil k neustálému a opakovanému napadání mé osoby ze strany některých opozičních současných či bývalých zastupitelů. Snažím se, a opravdu s maximálním nasazením, pro tuto obec udělat co nejvíce. A věřte, že je to v našich podmínkách, kdy jsme svázáni neskutečným množstvím nejrůznějších omezení, hodně složité. Spousta věcí se připravuje mnoho let a často více volebních období. Mnohdy se musí původní záměry korigovat, mění se předpisy a požadavky na vlastní řešení. S tím vším musí člověk pracovat. To vše patří k mé práci a nemá smysl si na to stěžovat. Mým úkolem je zkrátka věci posunovat dál tak, aby byly připraveny k finálnímu procesu schválení, které je již rozhodnutím příslušného orgánu obce. Dokáží připustit, že některé věci je vhodné v určitých stádiích přípravy podrobit (novému) posouzení ať už ze strany odborné či celé veřejnosti. Zdáleka ne vždy to však je možné a uskutečnitelné. Území mezi Slováckou a Břeclavskou je z pohledu celkového života v obci jedním z klíčových. Protíná se zde celá řada procesů a s tím samozřejmě souvisí záměry dlouhodobě do této lokality směřované. Některé byly v průběhu doby realizované – pří-

stavba tělocvičny, hřiště s umělou trávou, část lázeňské kolonády, úpravy tenisových kurtů, jiné nešlo dlouhodobě většinou z majetkových důvodů ani připravovat, a některé plochy přestaly dokonce ke svému účelu fungovat – školní hřiště, které se přeměnilo na jakousi parkovací plochu. Je tomu již více než 15 let, co jsme začali usilovat o převod velké části pozemků v této lokalitě do majetku obce. Po dlouhých dvanácti letech jsme proces dokončili. U většiny pozemků bezúplatným převodem s podmínkou zachování zeleně a u dvou pozemků úplatně se záměrem jiného možného využití (v souladu s územním plánem parkování a sportovní hřiště). Tyto informace pochopitelně nemusí občané naší obce vědět, dokonce je možná nevěděli ani někteří noví zastupitelé, rozhodně však není na místě opakované napadání mne coby starosty, že jsem si dovolil pokračovat v přípravě těchto záměrů. Protože jsem nechtěl tolerovat opakované osočování ze strany opozice, požádal jsem zastupitelstvo o odsouhlasení vyjmenovaných záměrů. Dva ze zastupitelů usnesení nepodpořili ale většinově bylo přijato a já bych těm osmi, kteří přesto, že i oni byli na zastupitelstvu a následně napadání naší „konstruktivní“ opozic, chtěl za jejich důvěru poděkovat. Díky této podpoře nejen „koaličních“ zastupitelů mám možnost začít pracovat na získání dotace na obnovu školních hřišť v obcích do 3000 obyvatel, která byly nyní nově vyhlášena. Šance získat 80 % potřebných prostředků na realizaci by v tomto případě byla veliká. V našem případě však bude bohužel naopak už velmi malá, neboť bez připravené dokumentace je podání ve stanoveném termínu téměř nereálné.

Dr. Libor Kabát, starosta obce

Informace z obecního úřadu

PODZIMNÍ ÚKLID OBCE LEDNICE A MÍSTNÍ ČÁSTI NEJDEK

Podzimní úklid naší obce proběhne ve dnech 24. 10. 2020 – 8. 11. 2020.

Na jednotlivá stanoviště v obci budou přistaveny kontejnery, do kterých se bude odkládat pouze bioodpad – zbytky rostlin ze zahrádek, shrabky ze dvorků a z prostranství okolo domků.

Vedle kontejnerů se budou ukládat větve ze stromů a keřů.

Neukládejte je v místě natahovacího zařízení (háku).

Další informace – zajímavosti

Informace

VOLBY
2020

**Volby do zastupitelstev
krajů konané dne 2.10.
– 3.10.2020 – Lednice**

1806 voličů – 693 platných hlasů

1. místo	ANNO	155 hlasů
2. místo	Česká pirátská strana	106 hlasů
3. místo	Svoboda a přímá demokracie	88 hlasů
4. místo	ODS s podpor. Svobodných a SOM	85 hlasů
5. místo	KDU-ČSL	60 hlasů
6. místo	Starostové pro jižní Moravu	50 hlasů

Další informace na: <https://www.volby.cz>

Jen krátce

Už se nechci vracet k článku, který jsem si dovolila uveřejnit v minulém čísle zpravodaje. Čekala jsem, že nebudu pochválena, ale tolik zla, polopravd a bludů (tohle slovo jsem si půjčila od konstruktivní opozice) jsem nečekala. Škoda, že jsem se nedržela toho, co řekl pan starosta – ignorovat. Toho se teď budu držet. Jen se ještě musím vrátit k panu Čapkovi – a to k jeho stížnosti na MV ČR. V jeho kauze přišel z MV ČR ještě jeden dopis (bohužel až v době, kdy byl zpravodaj již vytištěn). MV bere zpět výrok o neshledání porušení zákona. Současně však také z textu nevyplývá, že by obec zákon porušila. Takže nevědomky jsem uveřejnila něco, co bylo odvoláno. Za to se panu Čapkovi omlouvám.

• Mgr. Jana Pánková

Vítání občánků

Na konci září se v obřadní síni lednického obecního úřadu konala slavnostní událost.

Do života jsme přivítali šest nových občánků Lednice. Tři děvčátka a tři chlapečky.

Vítáme je do světa, který se netváří zrovna přívětivě, ale láska rodičů a výhled,

že bude už jen lépe, je povzbuzující. Tak, vy malí, mějte se v na tom světě hezky.

• Mgr. Jana Pánková

Sabinka Dorová

Alžbětka Tučková

Violka Remeňová

Dominik Dvořáček

Martínek Dobrovolný

Filípek Hrdlík

Další informace – zajímavosti

Fotbal v Lednici

Dnes nabízím přehled 24 fotbalových utkání, kterých se účastnili hráči našich lednických fotbalových týmů od 13. 9. do 4. 10. 2020. Tím mně bohatě pomohl vedoucí pracovník fotbalové mládeže Moravanu Lednice pan Kamil Schallenger, když jsem se nemohl účastnit ani těch utkání v Lednici. Doufám, že tím poskytnu daleko větší přehled o činnosti našich fotbalistů, který je jednak velmi bohatý, ale i na slušné úrovni ve srovnání s týmy v jejich skupinách.

• Ing. Bořivoj Sedláček

Přehled fotbalových utkání lednických fotbalových týmů v září a počátkem října 2020

Den	místo utkání:	týmy	výsledky
13. 9.	Pačlavice-Dětkovice	Pačlavice-Dětkovice – Moravan Lednice muži A	3 : 3
	Lednice	Moravan Lednice muži B – Valtice B	7 : 0
	Charvatská Nová Ves	FKM Podluží dorost – Moravan Lednice dorost	2 : 5
	Lednice	Lednice starší žáci A – FC Hustopeče	1 : 0
	Lednice	Lednice starší žáci B – Velké Němčice	3 : 0
	Lednice	Lednice mladší žáci – FC Hustopeče	1 : 1
19. 9.	Lednice	Moravan Lednice muži A – Velká nad Veličkou	2 : 1
20. 9.	Milovice	Milovice muži – Moravan Lednice muži B	1 : 0
19. 9.	Lednice	Lednice dorost – Velká nad Veličkou	3 : 4
20. 9.	Šlapanice	SK Šlapanice – Lednice starší žáci A	1 : 3
	Charvatská Nová Ves	Charvatská Nová Ves žáci – Lednice starší žáci B	0 : 1
	Šlapanice	SK Šlapanice – Lednice mladší žáci	0 : 17
27. 9.	Bučovice	FC Bučovice – Moravan Lednice muži A	2 : 4
	Lednice	Lednice muži B – Kostice B	3 : 3
	Starý Poddvorov	Starý Poddvorov dorost – Lednice dorost	5 : 3
	Lednice	Lednice žáci A – Sokol Dambořice	9 : 0
	Lednice	Lednice žáci B – Slavoj Podivín	8 : 0
	Lednice	Lednice mladší žáci – Sokol Dambořice	4 : 2
3. 10.	Lednice	Moravan Lednice muži A – FK Milovice	6 : 1
	Rakvice	SK Rakvice – Moravan Lednice muži B	1 : 0
	Lednice	Lednice dorost – SK Krumvíř	3 : 1
4. 10.	Vracov	Vracov žáci A – Lednice žáci A	3 : 5
	Brumovice	Brumovice žáci B – Lednice žáci B	0 : 2
	Vracov	Brumovice mladší žáci – Lednice mladší žáci	3 : 6

Události obrazem

Koulení kola

Letošní rok se konalo koulení kola ve velmi skromném scénáři - účastníky byla pouze tři družstva. Snad bude příští ročník koulení bez omezení. 😊

Z Lázeňského vinobraní

Zaujala výborná cimbálka, skvělý taneční pár a stárnoucí Jiří Helán.

Labutě na lednických rybnících

- Autor fotografií Jiří Heteša

Lednický zámek

Sezónu 2020 na státním zámku Lednice jsme zahájili stejně jako v předchozích letech již 1. února. Vzhledem k protikoronavirovým opatřením jsme museli zámek, minaret, skleník a Janohrad v polovině března opět uzavřít. V tuto dobu jsme samozřejmě nezaháleli a využili jsme ji k údržbě a generálnímu úklidu. K omezenému provozu jsme se mohli vrátit až 25. 5. – prohlídky se mohlo zúčastnit maximálně 20 osob s časovým odstupem 30 minut. Díky těmto omezením se počet návštěvníků snížil ve srovnání s loňskem o 100 tisíc lidí, v tržbách jsme přišli o 11 milionů korun. Prázdninové měsíce byly, co se návštěvnosti týče, velmi intenzivní a ve znamení převážně českých turistů. Úbytek zahraničních návštěvníků pocítujeme hlavně teď v září a říjnu, kdy v minulosti přijížděly desítky autobusů z Polska, Maďarska a Rakouska. V současné době platí omezení počtu osob v jedné skupině na 9, což pro nás bude do konce roku opět znamenat snížení letošní návštěvnosti.

V letošním roce dokončujeme po mnoha letech generální rekonstrukci minaretu. Proběhla oprava fasád v přízemí a do konce roku by měla být hotova i oprava kamenné podesty, bezprostředního okolí minaretu a nového zázemí pro návštěvníky – toalet, pokladny a občerstvení. Po mnoha letech se tak tato unikátní stavba objeví v plné kráse a budeme jen doufat, že už minula doba čmárání a vyrývání nápisů do nákladně opravených fasád.

Obyvatelé Lednice jistě zaznamenali, že na ostrůvku v Růžovém rybníčku došlo díky pádu stromu po vichřici k devastaci altánku. Je to sice drobná, ale půvabná stavba, která dokreslovala romantickou atmosféru ostrova. Samozřejmě ji nahradíme, v této chvíli se zpracovává rozpočet a po uzavření jednání s pojišťovnou se pustíme do rekonstrukce.

Velmi potěšující je také to, že během listopadu zahájíme odbahňování zámeckého rybníku. Po mnoha neúspěšných pokusech se díky Biosférické rezervaci a AOPK povedlo vytvořit použitelný projekt a získat potřebné finanční prostředky. Tato akce bude trvat zhruba dva roky, bude vyčištěna vodní nádrž, zpevníme břehy, doplníme ostrovy do původní velikosti a otevřeme zarůstající průhledy. Kromě toho zámecký park čeká další velký zásah. Uspěli jsme s projektem na revitalizaci areálu z prostředků IROP a realizaci bychom měli zahájit hned na začátku roku 2021. Bude se jednat o opravu parkových cest, vybavenosti parku (nové lavičky, koše), památkovou obnovu tzv. káta-komb u skleníku, kde vznikne prostor pro výstavy a v zimě zde rozšíříme prohlídkovou trasu skleníkem. Opravy by se měl dočkat také Maurský dům. Rovněž francouzská zahrada v bezprostřední blízkosti zámku projde revitalizací, vzniknou nové záhony a budou obnoveny historické cesty. Pro návštěvníky bude park přístupný, i když zřejmě s určitými omezeními.

I přes současná opatření chystáme opět adventní prohlídky reprezentačních sálů s bohatou výzdobou inspirovanou romantismem 19. století a milovníky krásné hudby a zpěvu pozveme 5. 12. 2020 ve 14 hodin do zámecké kaple na již tradiční koncert skvělé sopránistky Karolíny Cingrošové-Žmolíkové.

• Ivana Holásková, kastelánka lednického zámku

• Autor fotografií Mgr. Jana Pánková

Zámecký rybník se bude konečně revitalizovat!

Zámecký rybník v Lednici byl dobudován v roce 1811 a po 210 letech se konečně dočká generální údržby! Projekt se zkráceným názvem Revitalizace Zámeckého rybníka v Lednici si vzala na starost Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s., (OPS), neboť priority Národního památkového ústavu, (NPÚ), jenž je za stát správcem celého zámeckého areálu, byly jiné. V roce 2017 byly uzavřeny smlouvy o spolupráci a výpůjčce Zámeckého rybníka mezi OPS a NPÚ. Tím se OPS mohla, již jako investor, soustředit na vypracování projektu, získání stavebního povolení a podání žádosti o dotaci z evropských fondů do Operačního fondu životního prostředí ČR (OP ŽP). Celý administrativně náročný čtyřletý proces přípravy projektu k realizaci bude ukončen smlouvou mezi Ministerstvem životního prostředí (MŽP) a OPS o poskytnutí finančních prostředků ve výši 90 % celkových nákladů zřejmě již k 23. 12. 2020. Je reálné, že počátkem roku 2021 bude revitalizace rybníku zahájena. Ukončení celé akce bude na konci roku 2023. K dnešnímu dni již víme, že celkové náklady budou ve výši necelých 100 milionů Kč. Nezbytnou spoluúčasť ve výši takřka 10 milionů Kč poskytne naší OPS firma pana Ing. Fabičovice Alca plast, s.r.o. formou daru.

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s. již vícekrát prokázala, že jako „neziskovka“ může být platná při řešení různých problémů krajiny v regionu i mimo něj. Ve spolupráci s obcemi, podnikatelskými subjekty, státní správou ochrany přírody a krajiny a se všemi, kteří chtějí zdravý, tedy udržitelný rozvoj kulturní krajiny, se zaměřuje především na dobrou mezioborovou komunikaci. Základem pro její rozhodování jsou vědecky podložené argumenty, respekt k zákonům našeho státu a úcta k oborové a osobní odpovědnosti za stav krajiny a životního prostředí.

O pokračování projektu a dalších zajímavých aktivitách OPS budeme občany Lednice pravidelně informovat.

• Jan Vybíral

V korunách stromů – aneb krása vyšších pater ... A na všechny se ještě nedostalo

Ať chceme nebo ne, podzim je tu – tenouká vlákna malých pavoučků cestovatelů už poletují vzduchem a přinášejí babí léto. Možná se ještě trochu ohřejeme v posledních paprscích, ale určitě už nás semelou silné větry a smáčí deště. A bouřky překvapí! Tak to potom, jak se dovídáme ze starých pranostik, bude zima zase blátivá – protože „když říjen blýská, pak zima plíská“ nebo také, že „bouřka v říjnu třeba malá, sotva bude zima stálá!“ Tak uvidíme. Kvůli některým krásně se vybarvujícím stromům a keřům mě to mrzí, chtěla bych vám totiž představit jednu trochu zákeřnou krásku. Ale jenom trochu, protože v „rodině“ má opravdu daleko záladnější příbuzné. Roste u malého rybníčku, kousek od místa, kde mají zastávku určitě všechny děti – na schodech k vodě krmívají kačeny. Jakmile tam dojdete, nepřehlédnete ji. Rozložitý keř s listy už určitě nádherně rudými, palice květenství vystavené vzhůru k obloze. Je to **škumpa orobincová**, stříhanolistá (*Rhus typhina* 'Dissecta') – dřívě **ocetná** – z čeledi **ledvinovníkovitých**, (Anacardiaceae).

Pochází ze Severní Ameriky a do Evropy připlula s nadšenými botaniky někdy začátkem 17. století. Někteří autoři uvádí rok 1624. K nám se podle zpráv dostala škumpa orobincová v roce 1835 – a to do Královské obory v Praze. V Lednici se možná zabydlela o něco dřívě, protože první semena exotických rostlin zajistil již Theobald Wallaschek von Wallberg v roce 1799 a založil zde i rozsáhlé školky. A jestliže ne on, pak se semena škumpy mohla dostat přes „velkou louži“ při expedici konané na pokyn knížete Aloise II. v roce 1802. Jsou to ale jenom domněnky, takže raději načrtnu, jak asi „škumpa ke svému jménu přišla“!

Na podzim je tak pěkná, na pohled jemná – ale růžky vystrkuje. Jen se podívejte, jak ty palice nahoře chtějí naznačit malou neplechu. Že by proto název „škumpa“ budil v češtině jakýsi nepěkný podtón? V naší etymologii se dočítám, že jméno může být původu ukrajinského, ruského, srbochorvatského, polského i rumunského: skumpija, scampa, skopja, scumpina. A tak ji pan Presl v „Rostlináři“ roku 1820 zapsal jako škumpinu, což později sklouzlo k té škumpě. Ovšem význam toho slova nevysvětlil. To zase překlad anglického názvu „staghorn“ je jasný – a ty parůžky výhruzně ční z keře, ty palice temně rudých plodů mluví za vše – jelení rohy! Oni ti „anglicky mluvící“ to mají trochu zjednodušené, znají sice i výraz pro paroží – ale neberou si to tak. Roh sem, paroh tam! Jinak se ve světě na škumpu doptáte jako na „sumach“ či „sumac“ prý podle názvu jedné oblasti v chanátu Širvanském, nebo podle arabského summaq – červený.

Škumpa orobincová je 5 – 10 metrů vysoký keř nebo strom s hlubokým kořenovým systémem a mnohými kořenovými výmladky. Borka kmene je naředlá, rozpraskaná, letorosty ochlupené. Listy jsou na rubové straně také pokryté chloupky, jsou lichozpeřené, dlouhé až půl metru s 9 – 31 lístky. Škumpa je rostlina dvoudomá, takže abychom se dočkali těch krásných „jeleních rohů“ – vlastně palicové laly, musíme mít někde poblíž samčí rostlinu. Samčí květenství je nenápadné, žlutavé, nebo nazelenalé, ale samičí je krásně červené – a to i později, když se vyvinou šarlatové, ochlupené a zploštělé peckovičky. V kůře a v lýku škumpy (a vůbec v rostlinách celé čeledi), se nacházejí pryskyřičné kanálky a tříslové vaky. Když větévku naříznete, vytéká bílá šťáva – řecky „rhein“ znamená téct – a odtud tedy latinský název *Rhus*. Někomu stačí, když si na škumpu sáhne a dostaví se alergická reakce, někoho potrápí i poletující chloupky. Proto, i když tato škumpa není jedovatá, pamatujte na ty výstražné „parůžky“.

Indiáni považovali škumpu orobincovou za rostlinu posvátnou, šamani si z ní zhotovovali kouzelné hůlky pro svoje léčebné rituály. Také se z ní vyráběly pověstné dýmky mfru a hudební nástroje. Z jedné indiánské báje se dozvídáme o datlovi, který do duté větve vykloval otvory, ve kterých potom vítr zpíval. A tak přišla na svět první flétna. Jedna hezká legenda zase vypráví o chlapcích z indiánské vesnice, kteří se obávali duchů. Ti se vplížili do vesnice a mládenci nevěděli, jak se jich zbavit. Jeden z nich požádal o radu svoji chytrou babičku. A ona poručila přinést větev ze škumpy, vyrobila z ní dýmku, ozdobila ji – hlavně peřím – a mohutně kouřila. Duchové to nevydrželi a zmizeli. Kéž by to bylo vždy tak snadné!

O škumpě by se dalo psát dlouho – je krásná a potěší i v zimě, je užitečná i léčivá. Její dřevo rádi používají řezbáři a také některé hudební nástroje jsou zhotovené ze dřeva škumpy. Indiáni si vyráběli z jejich kořenů žluté barvivo a z plodenství limonádu, sumac-ade. U nás se škumpa používala při výrobě octa – dodnes najdeme roztrouhané škumpy u bývalých octáren. Bohužel, je také velmi rozpínavá, výmladky tvoří usilovně a musí se s ní stále bojovat. Ovšem – poskytují potravu četným housenkám motýlů – třeba takovým babočkám a nádherným martináčům a tak všechno má svůj rub a líc.

• Ing. Jaroslava Ondrášiková

PIZZERIA RISTORANTE LEDNICE**rozvoz jídel a prodej přes ulici****objednávky ☎ 720 97 88 37****PIZZA** (Φ 32 cm)

MARGHERITA - rajčatové sugo, mozzarella, bazalkové pesto	139,-
PROSCIUTO COTTO - rajčatové sugo, mozzarella, dušená šunka	159,-
SALAMI - rajčatové sugo, mozzarella, suchý salám	159,-
FUNGI - rajčatové sugo, mozzarella, čerstvé žampiony	159,-
PARMA E RUCOLA - rajč. sugo, mozzarella, parmská šunka, rukola, Gran Moravia	179,-
CAPRISIOSA - rajč. sugo, mozzarella, dušená šunka, žampiony, olivy, artyčoky	179,-
SPINACI - rajčatové sugo, mozzarella, špenát, česnek, vejce	179,-
LOMBARDA - smetana, mozzarella, vepřová panenka, slanina, jarní cibulka	199,-
SALAMI DEL MACELLAIO - rajčatové sugo, mozzarella, parmská šunka, chorizo, pancetta	199,-
MESSICANA - rajčatové sugo, mozzarella, chorizo, vejce, cibule, chilli papričky, kukuřice	199,-
DIABOLO - rajčatové sugo, mozzarella, chorizo, slanina, cibule, vejce, beraní rohy, chilli	189,-
CARPACCIO - rajčatové sugo, mozzarella, hovězí plátky, rozmarýn, česnek, Gran Moravia	189,-
SPINACI E POLLO - smetana, mozzarella, kuřecí maso, špenát	189,-
SALMONE - smetana, mozzarella, zauzený losos, černé olivy, citrón, kopr	199,-
QUATTRO FORMAGGI - smetana a čtyři druhy sýrů	189,-
HAWAI - smetana, mozzarella, šunka, ananas	169,-

EXTRA PŘÍŠADY NA PIZZU

Vejce, cibule, bazalka, česnek	15,-
Rajče, cuketa, žampiony, špenát, kukuřice, olivy, artyčoky, jarní cibulka, chilli papričky, beraní rohy, ananas	25,-
Dušená šunka, salám, mozzarella, slanina	35,-
Parmská šunka, chorizo, vepř. panenka, hovězí plátky, kuř. kousky, losos, pancetta, gorgonzola, Gran Moravia	45,-

POLÉVKY (0,33 l)

Drůbeží polévka s masem, zeleninou a sýrem Gran Moravia	65,-
Krémová rajčatová s bazalkovým pestem a zakysanou smetanou	65,-

RIZOTA (350 g)

Risotto s čerstvými žampiony , Gran Moravii a kousky vepř. panenky	169,-
Toskánské zeleninové risotto s řapíkatým celerem, cuketou, mrkví, sušenými rajčaty a Gran Moravii	159,-

MASA (200 g)

Milánský řízek z vepřového karé v parmazánové strouhance s lehkým bramborovým salátem	249,-
---	--------------

TĚSTOVINY (350 g)

Špagety Carbonara s česnekem, pancettou, vajíčkem a Gran Moravii	159,-
Penne s lososem , smetanou a list. špenátem	189,-
Lasagne Bolognese	159,-

SALÁTY (300 g)

Caesar s krutím masem a sýrem Gran Moravia, pizza chléb	189,-
---	--------------

PRO DĚTI (100 g)

Kuřecí řízek se šťouchanými brambory	99,-
Penne s rajčatovým sugem a strouhaným sýrem	79,-

PŘÍLOHY

Selské brambory (200 g)	85,-
Italské pečivo (Φ 25 cm)	59,-

NÁPOJE (sklo 3,- záloha)

0,33 l Aquila - neperlivá, jemně perlivá, perlivá	39,-
0,33 l Pepsi, Mirinda, 7UP, Schweppes tonic	39,-
0,33 l Ica Tea - broskev	39,-
0,2 l Granini - různé druhy	39,-

1,5 l Pivo Galant světlé / polotmavé	*AKCE* 99,-
---	--------------------

v provozu denně 11 - 20 | krabice i menu box zahrnutý v ceně | platba kartou nebo hotově

HOTEL GALANT LEDNICE
21. dubna 657, 691 44 Lednice
www.galant.cz

Rozvoz: Lednice a Nejdek - nad 200,- Kč ... zdarma / 50,- Kč
Podivín, Bulhary, Valtice, Hlohovec - nad 300 Kč ... 50,- / 100,- Kč
Mikulov, Sedlec, Bílovice, Pavlovice - nad 500 Kč ... 80,- / 150,- Kč

**Prodejna ProDoma v Lednici –
rybářské, chovatelské a
zahrádkářské potřeby
nabízí k prodeji:**

Rybářské potřeby: vnaďící směsi pro ryby, boilies, pelety, kukuřice, navijáky, vezírky, podběráky, krmítka, olůvka, háčky, splávky, woblery, třpytky, gummy, jigové hlavičky, dvojháčky, trojháčky, obratlíky, hlásiče záběru, chemická světýlka, zarážky, rybářská trička, pláštěnky, živé návnady - červi, rousnice aj.

Zahrádkářské potřeby: zakrývací plachty, pracovní rukavice, netkané textilie, postřiky proti plevelu, substráty, hnojiva granulovaná a tekutá, návnady na myši a potkany, pastičky na myši, prostředky proti mravencům aj.

Chovatelské potřeby: granule pro psy a kočky (i rozvažované), pamlsky pro zvířata, krmné směsi pro slepice, králíky, exotické ptactvo, malé i větší hlodavce, obojky, vodítka, postroje na psa, hárací kalhotky pro feny, hračky pro zvířata, podestýlky pro kočky, hlodavce, ptáky, seno, krmné směsi pro venkovní ptactvo, pítka pro hlodavce aj.

Textilní galanterii: šicí potřeby (jehly ruční i strojové), nitě, krejčovský metr, nůžky, zdrhovadla do sukni a kalhot, kloboukové gumičky, pruženky, oděvní šňůrky, provázky, mašle, špendlíky, nažehlovací a našivací záplaty, páradla, kapesníky, podprsenková ramínka aj.

Svíčky a potřeby pro výrobu dekorací: věnce polystyrenové a slaměné, florex pro suchou i mokrou vazbu, umělé chryzantémy, drátky, hřbitovní sklo i náplně, vonné svíčky domácí i průmyslové výroby, difuzéry, vosky a oleje do aromalamp (v nadcházejícím dušičkovém období budou v prodeji živé chryzantémy a sušené vazby na hrob)

Najdete nás v Lednici, Na zahradách 635 (na kruhovém objezdu směr Valtice, první odbočka vpravo a rovně ke konci ulice).

Otvírací doba: Po, Út, Čt, Pá: 08:30-11:30 13:00-16:30

St: pouze 08:30-11:30

So: 08:30-11:00

Těšíme se na Vaši návštěvu.

